

TGAU

3000N30-1

**DYDD MAWRTH, 15 TACHWEDD 2022 –
BORE**

CYMRAEG IAITH

Uned 3

**Darllen ac Ysgrifennu: Trafod, Perswâd a
Chyfarwyddiadol**

2 awr a'ch amser estynedig

Cyfenw _____

Enw(au) cyntaf _____

Rhif y Ganolfan _____

Rhif yr Ymgeisydd 0 _____

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
Adran A (Darllen)	30	
Adran B (Ysgrifennu)	40	
Cyfanswm	70	

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du, neu eich dull arferol.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar y dudalen flaen.

Atebwch BOB cwestiwn yn Adran A.

Atebwch y DDAU gwestiwn yn Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

(Trowch y dudalen)

3

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A – tua 10 munud yn darllen
– tua 50 munud yn ateb y
cwestiynau

Adran B – tua 10 munud yn cynllunio
B1 – tua 25 munud yn ysgrifennu
B2 – tua 25 munud yn ysgrifennu

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

(Trowch y dudalen)

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

(Trowch y dudalen)

ADRAN A (DARLLEN): 30 MARC

Mae 6 darn darllen ar y thema ‘Canu’ yn y llyfryn darllen sydd ar wahân.

Darllenwch BOB un o’r darnau’n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy’n dilyn.

DARN DARLLEN 1

**CÔR CYTGAN CLWYD YN GALW AM
AELODAU NEWYDD**

A1. Ar ba noson mae’r côr yn ymarfer?

[1 marc]

(Trowch y dudalen)

A2. Pwy yw aelodau'r côr?

Rhowch ✓ yn y blwch priodol.

[1 marc]

disgyblion cynradd

disgyblion uwchradd

pensiynwyr

myfyrwyr prifysgol

(Trowch y dudalen)

A3. Enwch UN dechneg i berswadio sy'n cael ei defnyddio yn yr hysbyseb a rhowch enghraifft ohoni. [1 marc]

(Trowch y dudalen)

**A4. Pa mor llwyddiannus yw'r dechneg?
[2 farc]**

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 2
ANNWYL DOCTOR ALAW ...

A5. Mae pedwar o'r gosodiadau gyferbyn yn gywir am sut i gymryd gofal o'r llais. Mae un ateb cywir wedi'i roi i chi'n barod. Rhwch ✓ yn y blychau gyferbyn â'r TRI sylw cywir arall.

[3 marc]

(Trowch y dudalen)

Mae angen cynhesu'r llais cyn canu, yn union fel mae athletwyr proffesiynol yn ymestyn a chynhesu eu cyhyrau.	✓
Mae diffyg cwsg yn effeithio'n negyddol ar y llais.	
Mae yfed dŵr a phop yn hydradu'r corff ac yn iro tannau'r llais.	
Os yw'r llais yn gryg mae'n bwysig osgoi sefyllfaoedd swnllyd.	
Mae siarad dros y ffôn yn well na siarad wyneb yn wyneb er mwyn gofalu am lais blinedig.	
Os yw'r llais wedi blino y peth gorau i'w wneud yw sibrwd.	
Mae'r asidau a gynhyrchir gan y stumog ar ôl bwyta bwydydd sbeislyd yn amharu ar gyflwr y llais.	

10

**DARN DARLLEN 3
NO WÊ!**

- A6. Pa UN o'r gosodiadau gyferbyn sy'n dangos rhagfarn Laura Wyn?
Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1 marc]**

(Trowch y dudalen)

**Dw i'n gwybod yn iawn bod y
sŵn dw i'n ei wneud wrth ganu
yn debyg i sgrech tylluan yn cael
ei chrogi gan weiren bigog.**

**Fedra' i ddim darllen
cerddoriaeth na chofio geiriau'n
hawdd, ac mae 'nghoesau
i'n troi'n jeli wrth ddarllen yn
Gwasanaeth o flaen pawb.**

**A'r unig reswm maen nhw'n
mynd yn selog ydy er mwyn cael
lle hefyd yn y Côr SATB a chael
fflyrtio efo baswyr y 6ed.**

Mae gan robot fwy o rythm na fi!

**DARN DARLLEN 4
CANU’N IACH**

A8. Mae canu yn gwella iechyd y corff. Rhowch linellau clir a thaclus ar y dudalen gyferbyn i gysylltu’r weithred gyda’r canlyniad. Mae un wedi’i gysylltu eisoes.

[2 farc]

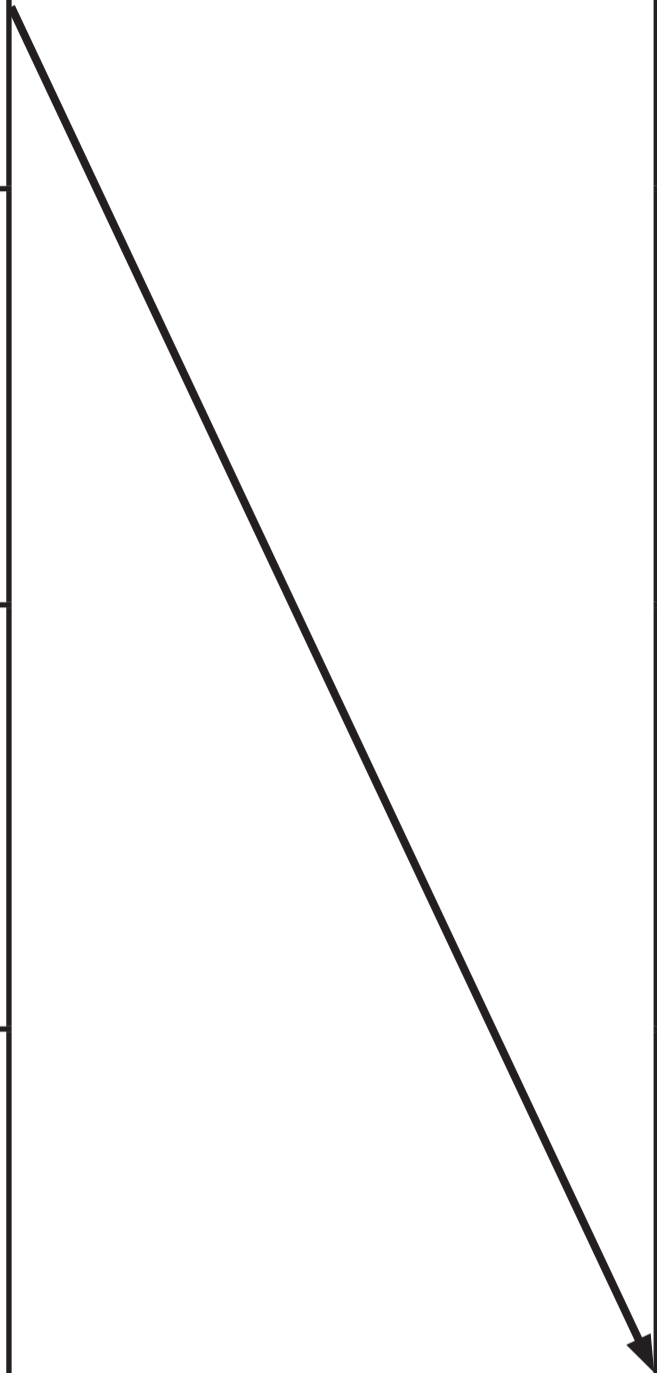
(Trowch y dudalen)

Gweithred

Canlyniad

Anadlu'n ddyfnach
Mwynhau a chael hwyl
Canolbwyntio
Cario mwy o ocsigen drwy'r gwaed i'r celloedd
Codi curiad y galon

Ymennydd yn bywiogi
System imiwnedd yn cryfhau
Lefelau pryder yn gostwng
Ysgyfaint yn fwy iach
Pwysedd gwaed yn gostwng

**DARN DARLLEN 5
ONLY BOYS ALOUD**

- A9. Pa UN o'r datganiadau canlynol sy'n gywir? Rhwch ✓ yn un o'r blychau.**
- [1 marc]**

Mae Elliot yn gweithio fel canwr proffesiynol yn Llundain erbyn hyn.	
Bu Elliot yn rhan o OBA am dair blynedd.	

(Trowch y dudalen)

**DARN DARLLEN 6
CYTHRAUL CANU AR Y TERAS!**

A10. Beth yw ystyr yr ymadrodd “Cythraul Canu”? [2 farc]

(Trowch y dudalen)

**DARNAU DARLLEN 4, 5 a 6
CANU’N IACH
ONLY BOYS ALOUD
CYTHRAUL CANU AR Y TERAS!**

A11. Mae canu mewn côr yn gallu dod â llawer o fanteision i unigolion a chymdeithasau.

**CYFUNWCH A CHRYNHOWCH
WYBODAETH o’r tri darn darllen i brofi y buddion mae’n bosibl eu cael drwy ganu mewn côr. [8 marc]**

(Trowch y dudalen)

ADRAN B (YSGRIFENNU): 40 MARC

Yn yr adran hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau YSGRIFENNU.

Atebwch y DDAU gwestiwn canlynol, B1 isod a B2 ar dudalen 40.

B1.

Mae'r pennaeth yn bygwth cael gwared ar wersi cerddoriaeth yn eich ysgol i arbed arian. Ysgrifennwch lythyr ato yn mynegi eich barn am y penderfyniad. Cofiwch roi digon o resymau dros eich barn.

(Trowch y dudalen)

Mae 10 marc am gyfathrebu a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20 marc]

- **Os byddwch yn defnyddio gwybodaeth o'r testunau bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.**
- **Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch ar dudalen 33 cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.**
- **Gallwch ddefnyddio'r tudalennau ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.**
- **Dylech geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.**

(Trowch y dudalen)

CYNLLUN:

(Trowch y dudalen)

B2.

Ysgrifennwch adolygiad o'ch hoff gân/artist/band/albwm neu gyngerdd er mwyn perswadio pobl eraill i wrando arnynt neu fynychu cyngerdd/gig ganddynt yn y dyfodol.

Mae 10 marc am gyfathrebu a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20 marc]

- **Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch ar dudalen 41 cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.**
- **Gallwch ddefnyddio'r tudalennau sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.**
- **Dylech geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.**

(Trowch y dudalen)

CYNLLUN:

(Trowch y dudalen)

